

oorlog nam zij de uitgave van het *Liturgisch Parochieblad* over van de abdij van Zevenkerken. Tijdens het abbatiaat van dom Modest Van Assche, dat begon in 1932, verwierf zij de opvolgingsrechten van de Sint-Pietersabdij van Oudenburg en verzorgde zij de uitgave van het tijdschrift *Dietsland Suid-Afrika*. Vooral dom Modest Van Assche wist een generatie van jonge novicen te begeisteren voor de Vlaamse beweging. De abdij groeide uit tot een centrum voor de studie van de volkstaal en de volksliturgie en een trefpunt voor de Vlaams nationalistische partij en de Vlaams nationalistische jeugdbewegingen. Na de Tweede Wereldoorlog werden sommige monniken voor hun optreden tijdens de bezetting door de Belgische overheid ter verantwoording geroepen. Dom Modest Van Assche zelf stierf in gevangenschap.

Achteraf bleef de abdij, in hoofde vooral van dom Amand Dumon, een tijdlang een sluitstuk vormen van een netwerk van personen die door de repressie getroffen waren. In 1955 werd Steenbrugge erkend als parochie zodat de klemtonen vrijwel uitsluitend op de ontwikkeling van het parochiaal leven kwamen te liggen. Ondertussen bracht Dom Eligius Dekkers zijn project voor de heruitgave van de kerkvaders, het *Corpus Christianorum*, met groeiend internationale waardering ten uitvoer.

Na de eeuwwisseling liep het aantal intredes terug, werden de abdijgebouwen aan het bisdom overgemaakt, verhuisde het patristieke deel van de abdijsbibliotheek naar Brepols en kreeg het ADVN de bibliotheek en het archief over de Vlaamse en Afrikaner beweging in bewaargeving. Het eigenlijke abdij-archief bleef in de abdij bewaard.

Van het gehele archief verzorgde Tom Cobbaert een gedetailleerde en degelijk verantwoorde inventaris. Wegens het heterogene karakter van activiteiten was de opbouw ervan zeker niet vanzelfsprekend. De auteur voorzag in zijn structuur twee blokken: het archief van de abdij en de persoonsarchieven. Het twee-

Tom Cobbaert, *Inventaris van het Fonds Sint-Pietersabdij van Steenbrugge*, Antwerpen, ADVN, 2008, 204 pp., ill. | De Sint-Pietersabdij langs de Baron Ruzettelaan in Steenbrugge werd opgericht in 1876 als klooster en in 1896 erkend als abdij. De eerste monniken waren afkomstig van het benedictijnerklooster van Dendermonde. De abdij kreeg in 1903 haar eigen noviciaat. Na de Eerste Wereld-

sporenbeleid van de abdij bezorgde hem kopzorgen. Zo bracht hij terecht de betrokkenheid bij culturele en sociale caritatieve verenigingen als toneelkring, koor, jeugd- en arbeidersbewegingen en congregaties, onder de hoed van pastorale en apostolaire activiteiten, maar voegde er, eerder verrassend, het archief van het Algemeen Diets Jeugdverbond (ADJV) Schaar Uilenspiegel/Blauwvoetvendel Bert Claeys (p. 107) aan toe. Tot de specifieke 'culturele activiteiten' rekende hij de brouwerij, de feestelijkheden, de jeugdherberg Pax, het project Dietsland Zuid-Afrika (zeer uitvoerig), het *Corpus Christianorum*, en de abdijconferenties- en congressen.

Van het tweede blok, de persoonsarchieven, zal zonder twijfel de grootste aantrekkingskracht op het onderzoek naar de ontwikkeling van de Vlaamse beweging even voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog blijven uitgaan. Bijna elke archiefvormer prijkt met een eigen biografie in de *Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging*. Naast ellenlange lijsten van correspondenten treft men er ook flink gevulde documentatiedossiers aan vaak met audiovisueel materiaal over diverse aspecten (IJzerbedevaarten, herdenkingen, repressie, en meer recentelijk, het Egmontpact, het Jozef Lootensfonds...). Het uitvoerige namen- en zakenregister dat deze waardevolle inventaris afsluit, toont aan welke brede waaier van figuren, verenigingen en publicaties hierin aan bod kwamen.

[Romain Van Eenoo]